

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2016

I.WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2016 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu oraz narkotyków.

Powyższy Program został opracowany zgodnie z treścią ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, uwzględnia też wskazania zawarte w rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2016 r. Obie te ustawy określają najważniejsze kategorie zadań, które powinny być realizowane przez samorządy gminne oraz sposoby ich realizacji.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w w/w Programie wynikają z obowiązku ograniczania negatywnych zjawisk społecznych zagrażających życiu i zdrowiu, z lokalnych problemów i potrzeb oraz celów działania, związanych z posiadanymi możliwościami prowadzenia określonych form pracy i wykonania, w oparciu o lokalne zasoby i pomoc ze strony podmiotów zewnętrznych. Kierunki określone w niniejszym Programie stanowią także kontynuację działań z lat poprzednich.

Głównym zadaniem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie rozmiarów tych które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do pokonywania już istniejących problemów.

Alkoholizm i narkomania są chorobami społecznymi i jak każde choroby, wymagają leczenia. Proces ten jest długotrwały, wymagający wiele wysiłku i wytrwałości nie tylko od osób uzależnionych, ale także od osób je otaczających. Im szybciej podjęte zostaną konkretne działania w tym zakresie, tym większe są szanse na końcowy sukces, tym mniej osób zostanie dotkniętych chorobą, tym mniej będzie wypadków drogowych spowodowanych w stanie nietrzeźwym.

Problemy związane ze spożywaniem alkoholu oraz narkotyków, mają szczególne znaczenie, a picie i upijanie się przez dorosłych a także dzieci i młodzież jest jednym z największych problemów społecznych współczesnej Polski. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek, jak i rodzin a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Dorośli nadużywając alkoholu powodują cierpienia swoich dzieci, odbierając im młodość i poczucie bezpieczeństwa.

Nadmierne spożywanie alkoholu jest jednym z najbardziej szkodliwych czynników wpływających na życie i zdrowie człowieka, a przede wszystkim bezpośrednio wpływającym na funkcjonowanie rodziny. Alkoholizm jest zdecydowanie groźną chorobą przewlekłą, która niesie za sobą wysokie ryzyko utraty pozycji zawodowej, zdolności do pełnienia ról społecznych. Alkoholizm jest chorobą, która niesie straty również ekonomiczne mające bezpośrednie przełożenie na koszty leczenia, wypadki komunikacyjne, zaangażowanie wymiaru sprawiedliwości, leczenia odwykowego, przedwczesną umieralność i inne.

Ważnym problemem społecznym w skali całego kraju jak i lokalnej społeczności jest zapobieganie problemom zdrowotnym i społecznym jakie powoduje używanie i nadużywanie alkoholu. Problemy wynikłe z używania substancji zmieniających świadomość dotyczą nie tylko osób uzależnionych lub osób sięgających po nie zbyt często. Ogólnie rzecz ujmując, następstwa społeczne dotyczą między innymi życia rodzinnego i relacji międzyludzkich, a w przypadku osób dorosłych także wychowywania dzieci i funkcjonowania zawodowego. Do społecznych konsekwencji należy zaliczyć również skutki wypadków drogowych, przestępstwa popełniane przez osoby uzależnione pozostające pod wpływem środków odurzających. Wielu młodych ludzi upijając się traci szansę na zdrowy rozwój i niszczy swoje życie. Napoje alkoholowe należą do najpowszechniej spożywanych dóbr konsumpcyjnych. Jednakże jest to towar szczególnego ryzyka. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na

trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożyciem alkoholu. Niewłaściwe korzystanie z tej substancji prowadzi więc do wielu negatywnych konsekwencji, szkód. Do najważniejszych problemów alkoholowych można zaliczyć:

- samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu
- uszkodzenia zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących
- uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży
- szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym
- alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych
- naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe
- naruszenia prawa związane z handlem napojami alkoholowymi

Do uzależnienia prowadzi wiele dróg ale zawsze występuje jeden wspólny czynnik – długotrwałe i intensywne używanie alkoholu. O tym kto się uzależni decyduje złożone i wzajemne oddziaływanie czynników biologicznych, środowiskowych i psychologicznych. Są ludzie, którzy przychodzą na świat z dużą biologiczną podatnością na uzależnienie, ale mogą chronić się od tej choroby, jeśli będą powściągliwi w picu. Uzależnienie nie jest chorobą genetyczną, ale czynniki genetyczne mogą zwiększać ryzyko uzależnienia. Nieraz uzależniają się także ludzie, którzy nie należeli do grupy podwyższonego ryzyka biologicznego, jednak w ich życiu wystąpiły istotne powody środowiskowe i psychologiczne torujące drogę do picia. Mechanizmy tej chronicznej i zagrażającej życiu choroby kształtowane są przez długotrwałe picie alkoholu. Odnajdujemy je w trzech obszarach psychiki, które podlegają szczególnie silnie wpływom alkoholu wypijanego przez lata.

Pierwszy, to życie emocjonalne, w którym u osoby uzależnionej utworzyła się bardzo silna i automatyczna tendencja do szybkiego usuwania przykrych uczuć przy pomocy alkoholu. Towarzyszy temu stopniowe obniżanie się odporności na cierpienie oraz paniczna obawa, że bez alkoholu człowiek nie poradzi sobie z cierpieniem i stresem. Trudne sytuacje i stres codziennego życia wzbudzający przykre odczucia jest doświadczany przez osobę uzależnioną jako nawracające pragnienie alkoholu, a towarzyszące mu cierpienie i lęk nadaje nieodpartego przymusu wewnętrznego.

Drugi mechanizm uzależnienia powstaje w obrębie umysłu, który u osoby uzależnionej staje się niewolnikiem pragnień alkoholowych. Umysł zostaje zdominowany przez irracjonalne myślenie magiczno-życzeniowe, które uruchamia automatyczne negowanie informacji wskazujących na szkody i zagrożenia związane z picciem oraz produkuje złudzenia podtrzymujące wiarę, że uda się zapanować nad alkoholem i korzystać z niego bez doznawania szkód. Osoba uzależniona jest nieświadoma tego zniewolenia własnego umysłu i traci orientację w sprawach związanych z alkoholem, co czyni ją bezbronną wobec potężnych pragnień alkoholowych.

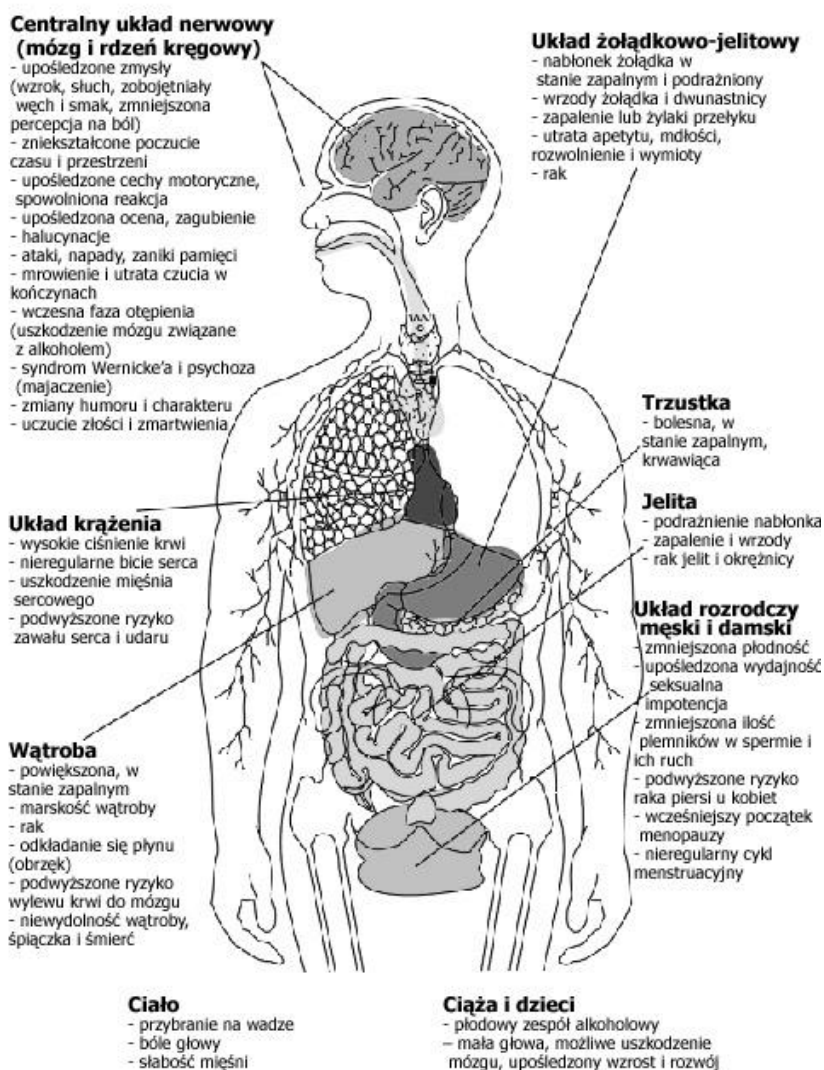
Trzeci mechanizm tworzy się w samym centrum osobowości czyli w obrębie tego co psychologia nazywa systemem JA, w którym zakorzeniona jest tożsamość człowieka oraz jego zdolność do podejmowania decyzji i kierowania własnym postępowaniem. System Ja osoby uzależnionej jest rozdarty konfliktowymi i przeciwstawnymi doświadczeniami i pragnieniami. Granice własnego JA są słabo określone i rozproszone z powodu częstych „odlotów” i zmienionych stanów świadomości w chwilach alkoholowego oszołomienia. To osłabione i zdeintegrowane JA staje się niezdolne do zrealizowania postanowień „od jutra nie piję”, które od czasu do czasu podejmuje osoba uzależniona a niepowodzenia prób zapanowania nad picciem przyczyniają się do dalszego osłabienia JA.

Uzależnienie od alkoholu, czyli tzw. alkoholizm, jest chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną chorobą. Może ona jednak być powstrzymana, jeżeli osoba uzależniona podejmie systematyczną terapię w placówce odwykowej. Niestety mechanizm tej choroby powoduje, że zdecydowana większość osób uzależnionych nie chce się leczyć.

Obecnie nikt nie zastanawia się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Należy przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego.

Realizacja zadań zawartych w Programie, obejmuje wzorem lat ubiegłych, zwiększanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków oraz współuzależnionych, poszukiwanie i wprowadzanie nowych metod pomocy psychologicznej. Program uwzględni również prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Trwałe Skutki Alkoholizmu



źródło: <http://www.tipps.pl/negatywny-wplyw-alkoholu-na-zdrowie-czlowieka>

Ponad 80% dorosłych mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej spożywa alkohol. Postawy abstynenckie są częstsze wśród kobiet (25,5%), niż wśród mężczyzn (10,9%). Poziom rozpowszechnienia społecznych i zdrowotnych problemów związanych z używaniem alkoholu jest tym większy, im powszechniej spożywany jest alkohol. Większość konsumentów alkoholu spożywa go na poziomie niskiego ryzyka szkód, jednak ponad 11% dorosłych Polaków nadużywa alkoholu, tzn. pije go w sposób powodujący szkody zdrowotne i społeczne. Do grupy tej zalicza się osoby nieuzależnione (określane jako pijące szkodliwie) i uzależnione od alkoholu. Próba ekstrapolacji wyników badań epidemiologicznych na populację ludności Rzeczypospolitej Polskiej w wieku 18–64 lata daje liczbę ponad 3 mln osób, u których można rozpoznać zaburzenia psychiczne lub zaburzenia zachowania wynikające ze spożywania alkoholu. W grupie tej ponad 0,6 mln osób to osoby uzależnione od alkoholu. Problemy alkoholowe dotyczą zdecydowanie częściej mężczyzn (20,4%) niż kobiet (3,5%)¹.

Średnie spożycie napojów alkoholowych

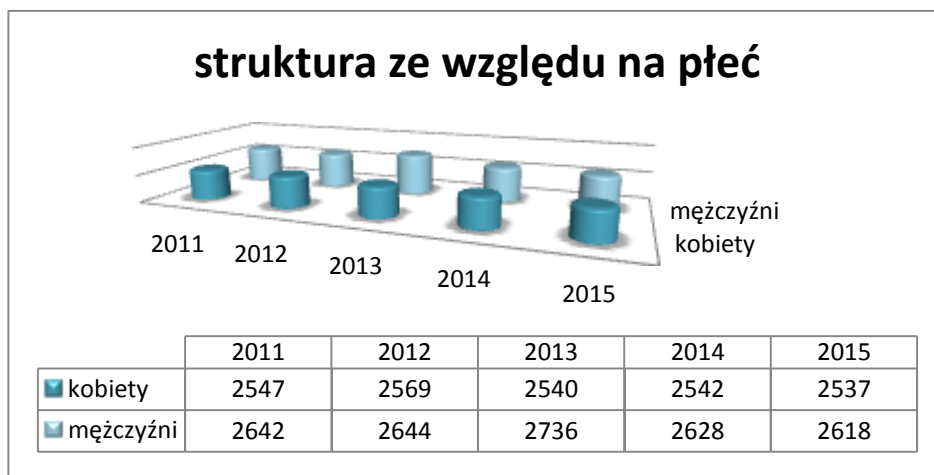
Spożycie w litrach na jednego mieszkańca

rok	Wyroby spirytusowe (100% alkoholu)	Wino i miody pitne	Wino i miody pitne w przeliczeniu na 100% alkohol	Piwo	Piwo w przeliczeniu na 100% alkohol
1992	3,5	7,6	0,91	38,6	2,12
1993	3,8	7,5	0,9	33	1,82
1994	3,8	6,9	0,83	36,4	2
1995	3,5	6,8	0,82	39	2,15
1996	2,9	10,3	1,24	42,8	2,35
1997	2,8	12,8	1,54	49,8	2,74
1998	2,4	13,7	1,64	54,1	2,98
1999	2,1	13,6	1,63	60,1	3,31
2000	2	12	1,44	66,9	3,68
2001	1,7	10,6	1,27	66,5	3,66
2002	1,7	11,2	1,34	70,7	3,89
2003	2,4	11,3	1,36	74,8	4,1
2004	2,5	10,6	1,27	82	4,51
2005	2,5	8,6	1,03	80,7	4,44
2006	2,7	9,1	1,09	90,8	5
2007	3	8,9	1,07	93,4	5,14
2008	3,4	8,2	0,98	94,4	5,19
2009	3,2	7	0,84	91,2	5,02
2010	3,2	7	0,84	90,5	4,98
2011	3,3	6,4	0,77	94,3	5,19
2012	3,0	5,9	0,71	99,2	5,46
2013	3,6	5,8	0,67	97,7	5,37
2014	3,2	6,3	0,76	98,9	5,44

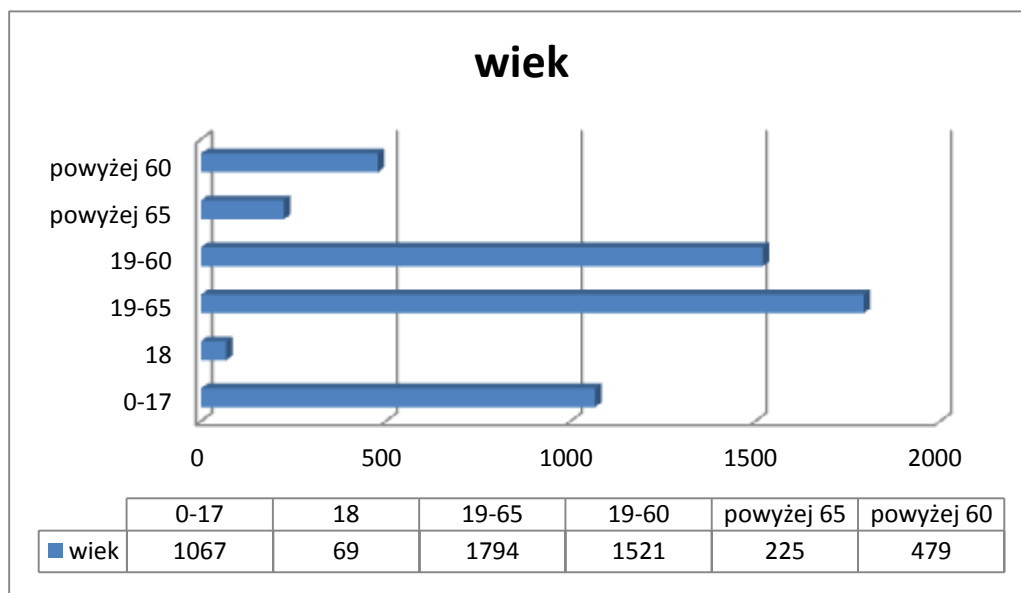
¹ Wyniki badania EZOP, Moskalewicz J., Kiejna A., Wojtyński B. (red.), *Kondycja psychiczna mieszkańców Polski*, Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2012.

I. Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna gminy Drzycim, przedstawia się następująco:



- a. dominującą grupą wiekową w gminie są osoby w wieku produkcyjnym a ich liczba wynosi 3315 osób;
- b. liczba osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 704;
- c. osoby w wieku poniżej 18 roku życia stanowią liczbę 1136;
- d. 69 mieszkańców gminy ukończyło 18 lat;



Łącznie gminę Drzycim wg stanu na dzień 30.11.2015 r. zamieszkuje 5155 mieszkańców.

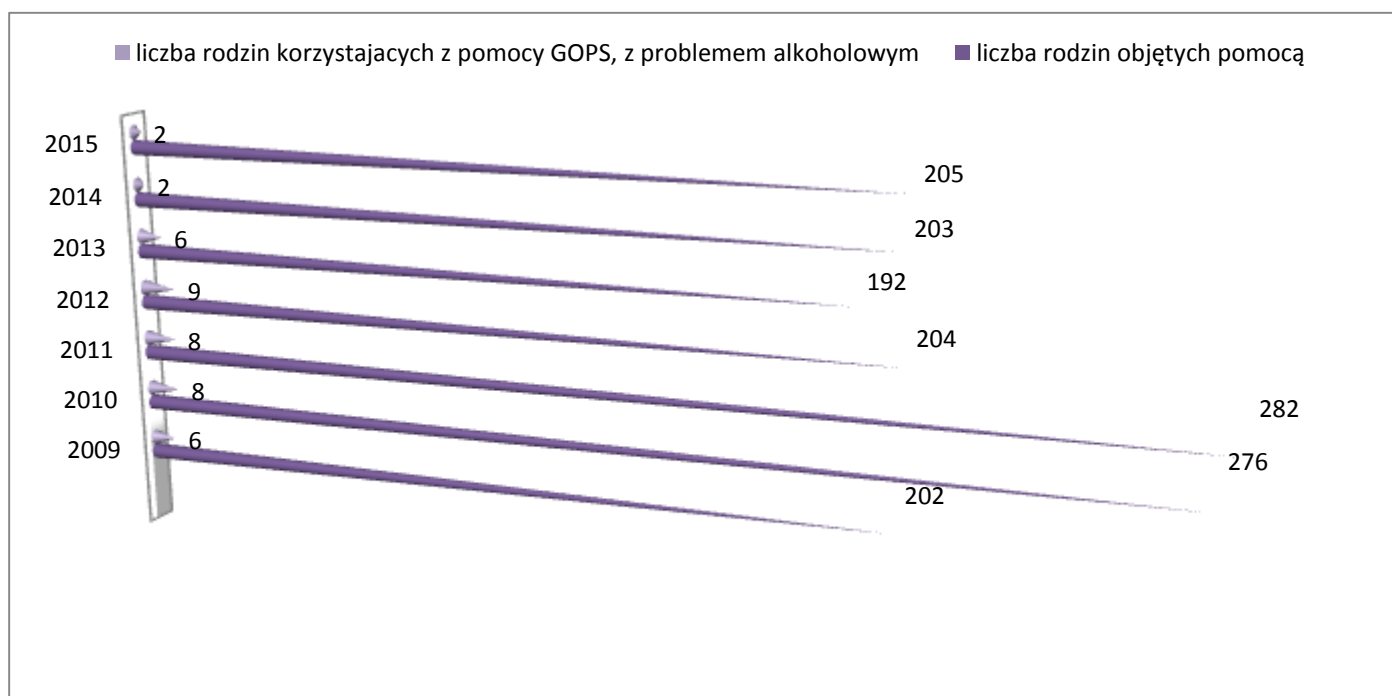
1. Czynniki sprzyjające uzależnieniom

a. sytuacja materialna

Odsetek osób pijących nadmiernie na terenie naszej gminy wskazuje na dwie kategorie osób szczególnie zagrożonych. Pierwsza to młodzi niezamężni i bezdzietni ludzie, a druga to osoby o niskim statusie materialnym. W odniesieniu do tych grup należy kontynuować i rozszerzać działania profilaktyczne. Pożądane wydaje się być ponadto zwiększenie oferty edukacyjnej w zakresie redukcji szkód skierowanej do młodych ludzi pijących często.

Osoby uzależnione od alkoholu bądź środków odurzających bardzo często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, mają także problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi. Osoby z problemem alkoholowym na terenie naszej gminy, które korzystają z pomocy tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej są objęte kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym poprzez pracę socjalną, jednak należy nadal prowadzić działania, które będą prowadzić do zminimalizowania tego zjawiska. Dane z GOPS w Drzycimiu przedstawiają się następująco, jeśli chodzi o osoby korzystające z systemu wsparcia.

liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS oraz rodzin z problemem alkoholowym



źródło: dane statystyczne GOPS w Drzycimiu

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań zleconych i własnych w zakresie pomocy społecznej. Działania te są realizowane poprzez 3 pracowników socjalnych, kierownika jednostki, księgową oraz asystenta rodziny.

Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w Świeciu między innymi w zwalczaniu istniejącego bezrobocia, które występuje na terenie naszej gminy. Dzięki dużej orientacji pracowników GOPS

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może korzystać z cennych informacji dotyczących problemów alkoholowych istniejących wśród mieszkańców gminy. Ośrodek prowadzi coroczną akcję dożywiania dzieci w szkole w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

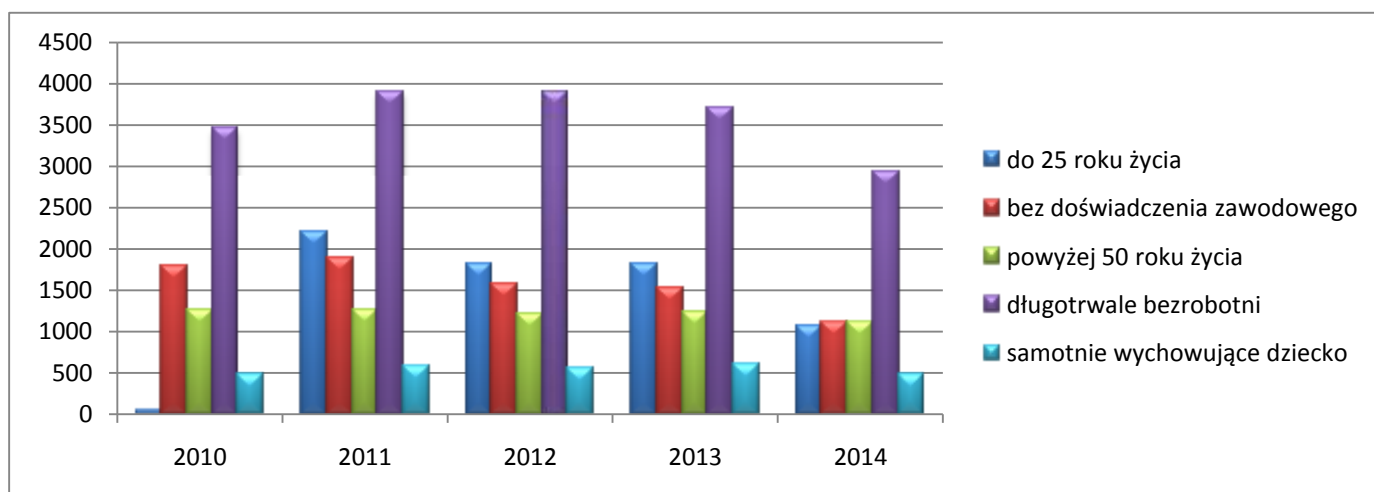
b. bezrobocie

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Świeciu stopa bezrobocia na terenie powiatu w październiku 2015 r. wynosiła 11,8 % i od kilku lat jest zaskakująco niska. Znaczącą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne, tj. pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego, co może prowadzić do zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, związanych ze spożywaniem alkoholu i kontaktem z substancjami psychoaktywnymi.

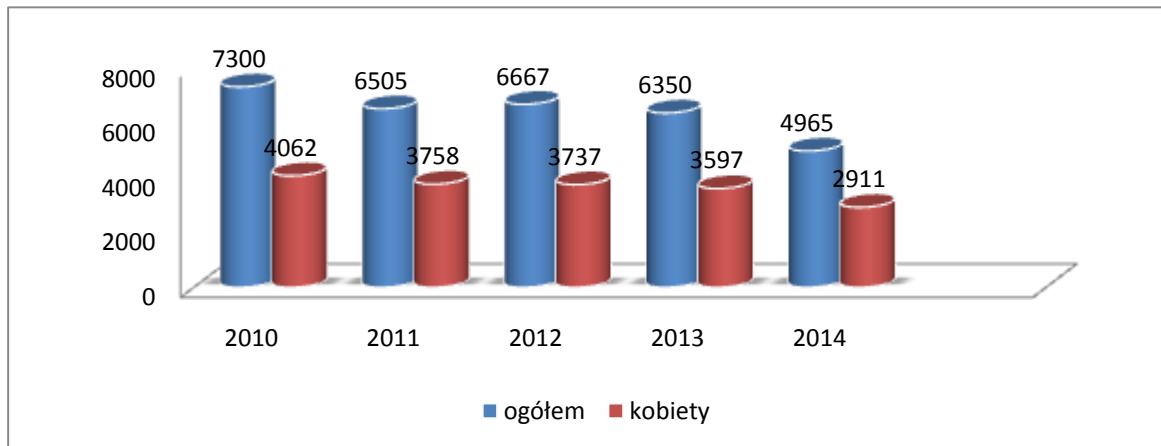
Bezrobocie jako najważniejszy problem społeczny w swych konsekwencjach niesie za sobą szereg negatywnych skutków rozszerzających się na inne płaszczyzny życia ludzkiego. Należą do nich nie tylko spadek stopy życiowej ze względu na negatywne konsekwencje przekładające się wprost na budżet domowy, ale również takie zjawiska jak: poczucie bezradności, brak motywacji do kolejnych poszukiwań na rynku pracy, niskie poczucie własnej wartości, depresje. Wszystkie te negatywne konsekwencje wpływają niewątpliwie na sferę emocji i przyczyniają się do częstszego sięgania po alkohol celem rozładowania negatywnych napięć, co niesie za sobą problemy alkoholowe a w przypadku kontynuowania tego typu zachowań dochodzi do uzależnienia.

Dane statystyczne dotyczące osób bezrobotnych na terenie naszej gminy, przedstawiają się następująco:

osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy



bezrobotni wg płci



Stopa bezrobocia w województwie 2015 r.

Obszar	miesiąc					
	2015-05	2015-06	2015-07	2015-08	2015-09	2015-10
Polska	10,7%	10,2%	10,0%	9,9%	9,7%	9,6%
Kujawsko-Pomorskie	14,2%	13,6%	13,4%	13,1%	13,0%	12,8%
Bydgoszcz	6,5%	6,1%	6,1%	5,8%	5,7%	5,5%
Bydgoski	10,2%	9,7%	9,4%	9,0%	9,0%	8,9%
Grudziądz	14,9%	14,3%	13,8%	13,4%	13,4%	13,6%
Grudziądzki	17,9%	17,1%	16,9%	16,5%	15,8%	15,5%
Toruń	7,6%	7,4%	7,2%	7,0%	7,1%	7,0%
Toruński	17,4%	16,8%	16,7%	16,5%	16,3%	15,5%
Włocławek	17,6%	16,9%	16,6%	16,2%	16,3%	16,5%
Włocławski	23,3%	22,9%	22,1%	21,9%	21,9%	22,2%
Aleksandrowski	19,1%	18,4%	17,9%	18,0%	18,0%	17,7%
Brodnicki	12,2%	11,6%	11,2%	11,0%	11,0%	11,2%
Chelmiński	19,5%	18,7%	18,7%	18,0%	17,4%	17,3%
Golubsko-Dobrzyński	18,5%	17,4%	17,2%	17,4%	17,3%	17,0%
Inowrocławski	19,7%	19,0%	18,5%	18,5%	18,1%	17,8%
Lipnowski	23,2%	22,1%	21,9%	20,9%	21,1%	20,6%
Mogileński	17,8%	17,2%	17,0%	16,6%	16,2%	16,0%
Nakielski	19,0%	18,0%	17,5%	17,3%	17,1%	17,1%
Radziejowski	21,5%	21,0%	21,0%	21,5%	21,1%	20,8%
Rypiński	16,6%	16,3%	16,0%	15,5%	15,3%	14,8%

Sępoleński	18,7%	18,8%	19,4%	18,1%	17,4%	16,8%
Świecki	13,8%	12,4%	11,8%	11,9%	12,0%	11,8%
Tucholski	17,5%	16,9%	16,8%	16,6%	16,7%	16,6%
Wąbrzeski	18,9%	18,3%	18,2%	17,6%	17,7%	17,4%
Żniński	18,4%	17,5%	17,2%	17,0%	17,0%	16,7%

źródło: dane statystyczne PUP Świecie

c. przemoc w rodzinie

Pomimo faktu, iż ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zakłada realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy, w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odstępiono od ujmowania tych zdań, ponieważ został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2016.

Na terenie naszej gminy funkcjonuje zespół interdyscyplinarny, który ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Jest również zatrudniony asystent rodziny, który pracuje w środowiskach tak jak pracownicy socjalni.

Do szczegółowych zadań asystenta rodziny należy:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi OPS;
2. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz psychologicznych;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
5. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
6. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
7. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
8. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
9. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
10. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
11. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
12. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
13. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
14. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
15. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
16. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

17. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

d. spożywanie napojów alkoholowych oraz używanie narkotyków

Spożywanie alkoholu i narkotyków jest uważane w Polsce za trzecią po chorobach układu krążenia i nowotworach, przyczynę zgonów. Do najczęstszych przypadków należą zatrucia alkoholem, wypadki, zabójstwa, samobójstwa dokonywane pod wpływem alkoholu. Zgony są także skutkiem powikłań zdrowotnych wynikających z uzależnienia takich jak: zespół abstynencyjny, marskość wątroby, ostre i przewlekłe zapalenie trzustki. Należy pamiętać, że w zależności od czynników fizycznych i psychicznych ludzie odmiennie reagują na alkohol, stąd też ich problemy zdrowotne mogą być mniej lub bardziej nasilone. Na ryzyko poważnych schorzeń narażone są więc nie tylko osoby uzależnione, ale również te, które piją alkohol okazjonalnie w dużych ilościach.

Uzależnienie stanowi radykalne zagrożenie dla człowieka, odbiera mu wolność i oddala od prawdy, a także prowadzi do śmierci. Mimo tak drastycznych konsekwencji coraz więcej ludzi wchodzi na drogę uzależnienia.

W obliczu narastającej skali tego zjawiska coraz pełniej uświadamiamy sobie konieczność podjęcia działań profilaktycznych, zapobiegających takim negatywnym zjawiskom społecznym. W związku z tym wzrasta potrzeba zajęcia się przede wszystkim osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, ale także młodą częścią społeczeństwa

e. stan bezpieczeństwa

Posterunek Policji w Osiu podejmuje szereg działań mających na celu zmniejszenie rozmiarów i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków.

Stan bezpieczeństwa na terenie gminy Drzycim w rejonie działania Posterunku Policji w Osiu wg stanu na dzień 30.11.2015 r.

Lp.	rodzaj zagrożenia	2012	2013	2014
1	kradzież, włamania	22	18	16
2	kierowanie pojazdem w stanie po spożyciu alkoholu	34	16	10
3	przemoc domowa „Niebieskie Karty”	4	7	5
4	interwencje domowe	79	68	65
5	wykroczenia	44	26	30

źródło: dane Posterunku Policji w Osiu

IV.CELE PROGRAMU

Priorytetowym zadaniem programu jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców i przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu poprzez redukcję szkód wywołanych konsumpcją alkoholu, poprawa sytuacji rodzin z problemem uzależnień. Ponadto jednym z głównych zadań będzie zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz narkomanią, zmniejszanie rozmiarów i natężenia aktualnych oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi.

Cele szczegółowe (sformułowane w oparciu o art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi):

- a) ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- b) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- c) rozwój istniejącego systemu pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz ofiar przemocy w rodzinie;
- d) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- e) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- f) zwiększenie dostępu do oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i innych uzależnień w rodzinie;
- g) wzmocnienie działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia i edukacji publicznej, promowania postaw społecznych ważnych dla profilaktyki uzależnień;

Wskaźniki efektywności Gminnego Programu

1. Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację programu.
2. Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych.
3. Liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego i które zostały skierowane do GKRPA o zobowiązanie do leczenia.
4. Liczba szkoleń i osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
5. Liczba podmiotów zaangażowanych w pomoc osobom uzależnionym.
6. Liczba dzieci uczestniczących w wypoczynku letnim.
7. Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych.
8. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach profilaktycznych.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i sposoby ich realizacji

l.p.	zadanie	działanie	budżet
1	zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniami	1.podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (opinie biegłych sądowych orzekających w sprawie zespołu zależności alkoholowej oraz koszty sądowe w postępowaniach o zobowiązanie do podjęcia leczenia) 2. dofinansowanie telefonu zaufania „Niebieska Linia” 3.dofinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego w Gródku dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu 4.dofinansowanie Grupy Wsparcia „Ocalenie” 5. organizacja wyjazdów i dni trzeźwości, spotkania AA 6. współpraca z placówkami lecznictwa odwykowego 7.przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie form i działań pomocowych, których odbiorcami są osoby uzależnione i współuzależnione	11880,00
2	udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem narkomanii i alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dziecka	1.realizowanie programów i zajęć profilaktycznych w szkołach na terenie naszej gminy, pomoc dla dzieci z grup ryzyka i rodzin alkoholowych 2.organizowanie wycieczek, kolonii i obozów z elementami profilaktyki uzależnień 3. dofinansowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym 4. dofinansowanie szkoleń i kursów oraz udziału w konferencjach, seminariach dotyczących problemów alkoholowych oraz narkomanii dla członków GKRPA, policji, pracowników socjalnych 5. stała współpraca z policją, GOPS, szkołą w zakresie działań związanych z przemocą w rodzinie 6.uruchamianie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie	9500,00
3	prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności angażującej dzieci i młodzież w alternatywne formy spędzania czasu wolnego	1.realizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży 2. udział w ogólnopolskich akcjach informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie lokalnych kampanii związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, narkotykowych i innych uzależnień 3. organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, dofinansowanie zajęć pozaszkolnych propagujących zdrowy styl życia związany z rozwijaniem prawidłowych postaw życiowych 4.organizacja działań profilaktycznych - prowadzenie zajęć rekreacyjno – sportowych (gry i zabawy ruchowe, ćwiczenia i zabawy przygotowujące do gier zespołowych, turnieje, sporty zimowe, zajęcia na basenie, piłka siatkowa, nożna, koszykowa) jako formy zagospodarowania czasu wolnego, alternatywy wobec stosowania substancji psychoaktywnych oraz alkoholu 5. prowadzenie zajęć edukacyjno-rozwojowych 6.prowadzenie zajęć kulturalno-artystycznych (zajęcia teatralne, plastyczne, taneczne, artystyczne, muzyczne)	46620,00

		<p>7. zakup artykułów żywnościowych, materiałów i wyposażenia koniecznego do prowadzenia zajęć</p> <p>8. dofinansowywanie i organizacja imprez profilaktyczno-sportowych, min. Dzień Dziecka</p> <p>9. organizowanie i finansowanie konkursów, spektakli profilaktycznych, prelekcji, pogadek w zakresie profilaktyki uzależnień</p> <p>10. podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, min. w formie warsztatów</p> <p>11. zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii i innych zagrożeń</p> <p>12. prowadzenie działań związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości kierowców, w tym stała współpraca z policją</p> <p>13. monitorowanie skali problemów alkoholowych i związanych z narkomanią (badania, diagnozy, sondaże, ankiety, itd.)</p> <p>14. wspomaganie działalności Grup Wsparcia AA</p>	
4	<p>podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p>	<p>1. podejmowanie akcji kontrolnych w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p> <p>2. podejmowanie działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych</p> <p>3. prowadzenie akcji z policją o charakterze prewencyjno-edukacyjnym</p> <p>4. szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych</p>	1000,00
5	<p>wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholizmu i narkomanii</p>	<p>1. udzielanie wsparcia merytorycznego, rzeczowego i finansowego dla stowarzyszeń i organizacji pozarządowych działających na rzecz utrzymywania więzi wśród społeczności abstynenckiej</p> <p>2. wspieranie inicjatyw profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego</p> <p>3. ograniczanie ilości osób powracających do palcówek przeznaczonych dla osób nietrzeźwych poprzez współpracę z Miejskim Ośrodkiem Edukacji i Profilaktyki w Toruniu</p>	2000,00
6	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>1. szkolenia członków komisji alkoholowej</p> <p>2. wynagrodzenia dla członków GKRPA za pracę w posiedzeniach komisji</p>	11000,00

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii - sposoby ich realizacji:

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

Celem zadania jest zapewnienie ciągłości i zwiększanie dostępności osobom z problemami związanymi z alkoholem i narkomanią, do korzystania z oferty profesjonalnych działań pomocowych oraz redukcja szkód wywołanych spożywaniem środków uzależniających.

Realizacja zadania polegać będzie na:

1. Współpracy z zakładami lecznictwa odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych.
2. Utrzymaniu działalności Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.
3. Opłaceniu kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
4. Zakupie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla osób uzależnionych.
5. Wspieraniu działalności środowiskowej w zakresie wzajemnej pomocy osób z problemem alkoholowym oraz pomocy dla stowarzyszeń, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji prowadzących działania profilaktyczne i terapeutyczne.
6. Dofinansowaniu Telefonu Zaufania „Niebieska Linia”, którego zadaniem jest udzielanie porad, kierowanie do profesjonalnej pomocy, motywowanie do podjęcia działań oraz udzielanie wsparcia psychologicznego.
7. Dofinansowaniu rekolekcji trzeźwościowych dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych od alkoholu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizując zadania w tym obszarze, samorząd gminny podejmuje działania na rzecz:

- osób współuzależnionych;
- osób z syndromem DDA;
- dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym;
- ofiar przemocy w rodzinie;

Kontynuowane będą działania skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego oraz promocji zdrowego stylu życia, jak również pomocy dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka. Szczególna uwaga będzie skierowana na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji w ramach powstającego na terenie gminy zespołu interdyscyplinarnego.

Zadanie będzie realizowane poprzez:

1. Wspieranie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty” w policji, pomocy społecznej, a także wdrażanie tych procedur w gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Dofinansowanie programów terapii dla osób współuzależnionych.
3. Finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym.

4. Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami.

5. Finansowanie prowadzenia zajęć promujących zdrowy styl życia dla dzieci i młodzieży.

6. Wspieranie Grupy Wsparcia „Ocalenie” oraz zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych.

7. Prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszaniu skali zaburzeń życia rodzinnego, w szczególności wynikających z problemu alkoholu i narkomanii, przygotowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych.

8. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Edukacji i Profilaktyki Uzależnień w Toruniu – łagodzenie skutków związanych z przemocą domową i w związku z tym ewentualnym, chwilowym brakiem dachu nad głową poprzez zapewnienie usług hotelowych oraz dofinansowanie realizowanych programów skierowanych do osób zatrzymanych w izbie.

Kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym ustawodawca powierzył gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, którą na mocy art. 41 ust. 3 oraz art. 25 i art. 26 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, powołuje Wójt, a na której spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Zgodnie z art. 24 ustawy postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

Celem instytucji sądowego zobowiązania osób uzależnionych od alkoholu do leczenia odwykowego jest motywowanie do podjęcia terapii uzależnienia. Do przyjęcia zgłoszenia i wszczęcia postępowania zobowiązana jest gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie.

Gmina Drzycim objęta jest działaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja składa się z 6 osób będących profesjonalistami przygotowanymi do działania w sferze problemów alkoholowych, mającymi w swojej pracy zawodowej bezpośredni kontakt z osobami uzależnionymi lub ich rodzinami.

Do ustawowych zadań gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych należy:

- a. przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek art. 24 ustawy;
- b. wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu;
- c. motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego;
- d. jeżeli osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania, uzasadnione jest skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego;
- e. przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego;
- f. złożenie wniosku o wszczęciu postępowania do sądu rejonowego właściwego miejscu zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy;
- g. opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy;
- h. prowadzenie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazów sprzedaży osobom nieletnim;
- i. kierowanie wniosków do sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci;
- j. monitorowanie przebiegu leczenia;
- k. zlecenie przeprowadzenia badań przez zespół biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- l. udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego powołanego zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2010 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- m. udział członków komisji w szkoleniach dotyczących profilaktyki uzależnień.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Celem zadania jest wdrażanie, upowszechnianie oraz poszerzenie działań profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań, zwiększenie intensywności działań nastawionych na ograniczanie picia alkoholu oraz działań ograniczających ryzyko picia.

Ponadto wspieranie kampanii edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat szkód wynikających z picia alkoholu. Celem jest także zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców, ich edukacja oraz szkolenie osób pracujących z dziećmi, aby mogli w efektywny sposób przekazywać wiedzę na temat uzależnień. Inicjatywy, które planujemy podejmować będą miały na celu edukowanie, uświadamianie i kształtowanie prawidłowych postaw, zdolności do dokonywania wyborów oraz oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Stosowane będą różne metody i programy uwzględniające profilaktykę, które będą miały na celu osłabienie czynników ryzyka a wzmocnienie czynników chroniących. W ramach tego zadania będą realizowane jak w latach ubiegłych kampanie edukacyjno-informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień.

Zadania będą odbywać się w szczególności poprzez:

1. Wspieranie i organizowanie lokalnych działań, kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem narkomanii, organizowanie festynów, dni trzeźwości.
2. Zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów – młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, klientów Punktu Konsultacyjnego – broszur, plakatów, ulotek, gadżetów profilaktycznych.
3. Organizacja konferencji, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych z zakresu profilaktyki, wiedzy o chorobie alkoholowej oraz narkomanii, pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowy.
4. Prowadzenie działalności przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców – kampanie edukacyjne, związane z promowaniem trzeźwości kierowców.
5. Dofinansowanie wycieczek szkolnych, obozów sportowych, rajdów oraz wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją celów profilaktycznych, edukacyjnych i zdrowotnych a także rekreacyjno-sportowych.
6. Wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym i dofinansowanie różnych form zajęć oraz imprez masowych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia.
7. Organizowanie działań przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.
8. Kontynuowanie udziału w corocznych kampaniach oraz wzięcie udziału w nowych.
9. Wspieranie lokalnych i ponad lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć mających charakter działań profilaktycznych ukazujących pozytywne postawy i szerzenie zdrowego, bezpiecznego i trzeźwego życia oraz spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i osoby dorosłe.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz związanych z narkomanią.

Celem zadania jest doskonalenie oraz kontynuowanie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Współpraca będzie polegała na wspieraniu finansowym oraz merytorycznym. Ważnym zadaniem będzie wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich, które spełniają bardzo ważną rolę w procesie pomocy osobom uzależnionym.

Realizacja zadania będzie odbywać się poprzez:

1. Wspieranie finansowe działalności instytucji oraz organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii, propagujących zdrowy styl życia oraz prowadzących działania profilaktyczne.
2. Udzielanie pomocy organizacyjnej instytucjom, których celem jest krzewienie abstynencji od środków psychoaktywnych, zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej.

3. Współpraca z instytucjami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.
4. Współpraca i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania stylu życia bez uzależnień.
5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w szczególności z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

1. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i zakazu sprzedaży alkoholu osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt, pod zastaw i występowanie z wnioskiem w tych sprawach przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Reagowanie na interwencje mieszkańców i innych organów uprawnionych do kontroli dotyczące naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Działalność kontrolna w stosunku do podmiotów handlujących napojami alkoholowymi pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zasady wynagradzania członków komisji

1. Wynagrodzenie za pracę na posiedzeniach komisji będzie wynosiło 220 zł brutto za każde posiedzenie komisji.
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest lista płac. W aktach komisji umieszcza się listę obecności.

Przewiduje się w ciągu roku budżetowego zmiany w zakresie działań i kwot wydatkowanych na ich realizację w związku ze zmianami ustawowymi oraz zmianami w zakresie wpływów z tytułu opłat za wydane zezwolenia.

Realizacja Programu

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 prowadzona będzie w oparciu o środki własne gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. 2015 r. poz. 1286²) Program realizuje Urząd Gminy w Drzycimiu za pośrednictwem Koordynatora Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w uzgodnieniu z Wójtem Gminy Drzycim.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Krüger

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1286